

DİCLE ÜNİVERSİTESİ
DERS MUAFİYETİ VE İNTİBAK İŞLEMLERİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı; Dicle Üniversitesi ön lisans, lisans ve lisansüstü programlara kayıt hakkı kazanan öğrencilerin daha önce herhangi bir yükseköğretim kurumundan alıp başardıkları derslerin muafiyet ve yarıyıl/yıl intibak esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Yatay veya dikey geçiş yaparak ya da af kanunundan yararlanarak öğrenimlerine devam etmek isteyen öğrencilerin,

(2) Daha önce herhangi bir yükseköğretim kurumunda öğrenim görmüş veya mezun olmuş iken Üniversitemize kayıt yaptırmaya hak kazanan öğrencilerin,

(3) Üniversitemiz programlarından birinde kayıtlı bulunan öğrencilerden, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından denkliği kabul edilen başka bir yükseköğretim kurumunun programlarında yaz öğretimi, özel öğrenci statüsü veya değişim programlarıyla öğrenim gören öğrencilerin başka bir yükseköğretim kurumunda alıp başarılı oldukları derslerden muafiyet ve intibaklarıyla ilgili işlemlerini,

(4) Lisansüstü öğrencilerin ders muafiyeti başvuru işlemlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14'üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönergede geçen;

a) Muafiyet: Daha önce alınmış ve başarılı olmuş ders/derslerin yerine, AKTS ve içerik uyumuna göre müfredatta bulunan ders/derslerin denkliğinin kabul edilerek muaf edilmesi durumunu,

b) İntibak İşlemi: Üniversitemize kayıt hakkı kazanan öğrencilerin daha önce herhangi bir Yükseköğretim Kurumundan alıp başardığı ve muaf sayıldığı derslere göre devam edecekleri yarıyıl/yılı belirleme işlemini,

c) Eşdeğer ders: İsimleri aynı olan veya ilgili yönetim kurulları tarafından içeriklerinin en az yüzde sekseninin aynı olduğu tespit edilen dersi,

ç) Komisyon: İlgili Dekanlıkça/Müdürlükçe bölüm/program temsilini de göz önünde bulundurarak görevlendirilen muafiyet ve intibak taleplerinin incelendiği komisyonu,

d) Kurul: Fakülte/Yüksekokul/Meslek Yüksekokulu Kurulunu, Yönetim Kurulunu,

e) Öğrenci Bilgi Sistemi: Öğrencilerin ders muafiyeti başvurusunda buldukları öğrenci bilgi sistemini,

f) Üniversite: Dicle Üniversitesi'ni ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

**Başvuru Süresi, Şekli, Muafiyet ve İntibak Esasları,
Sonuçların Duyurulması ve İtiraz**

Ders muafiyeti başvuru tarihleri

MADDE 5- (1) Ders muafiyeti başvuru tarihleri, Üniversitemize yeni kayıt hakkı kazanan öğrenciler için hazırlanan ve web sayfamızda ilan edilen yeni kayıt duyurusunda, akademik takvimde ve ayrıca ders muafiyeti ve intibak işlemleri takviminde belirtilir.

İntibak işlemleri esasları ve başvuru tarihleri

MADDE 6-(1) Muafiyet veya başarıdan dolayı sınıfları değişecek öğrenciler, intibak işlemi için belirlenen tarihler arasında ilgili akademik birime yazılı başvuruda bulunmaları halinde bu yönerge hükümleri çerçevesinde intibak talepleri yeniden değerlendirilebilir.

Başvuru esasları ve şekli

MADDE 7- (1) Üniversitemiz ön lisans, lisans ve lisansüstü programlara yeni kayıt yaptıran öğrenciler (hazırlık sınıfına devam edenler dahil), daha evvel öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumundan alıp başardıkları derslerden muaf olabilmek için akademik takvimde yer alan tarihler arasında kendilerine ait öğrenci otomasyonu ortamında başvuru yapabilirler.

(2) İlgili döneme ait eğitim-öğretim başlama tarihinden sonra Üniversitemize çeşitli sebeplerle yerleştirilen öğrenciler ise kesin kayıt tarihini izleyen üç işgünü içinde belirlenen şekilde başvuru yapabilirler.

(3) Kayıt yaptırdığı yılda muafiyet başvurusunu yapamayan öğrenci ise bir defaya mahsus olmak üzere dönemlik birimlerde sonraki eğitim-öğretim döneminde (bahar yarıyılı için belirlenen takvime göre), yıl sistemli birimlerde ise bir sonraki eğitim-öğretim yılı başında belirlenen tarihler arasında başvuru yapabilirler.

(4) Öğrenciler, kendilerine ait öğrenci otomasyonu sayfasında daha önce başarmış oldukları hangi ders/dersler karşılığında hangi ders/derslerden muaf olmak istediklerini açıkça belirtmeleri ve öğrenci bilgi sistemindeki başvurusu esnasında daha önce öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış not durum belgesini (transkript) eklemeleri gerekir.

(5) Öğrenciler, öğrenim gördükleri programda sadece bir defa ders muafiyeti başvurusu yapabilirler ve belirlenen dönemlerden sonraki dönemlerde muafiyet başvurusu yapamazlar.

Ders muafiyeti esasları

MADDE 8- (1) Öğrenciler, daha önce almış ve başarmış oldukları birden fazla derse karşılık eşdeğer ders/derslerden muafiyet isteğinde bulunabilirler.

(2) Bitirme projeleri, öğretmenlik uygulamaları, tez çalışmaları veya mezuniyet çalışması gibi dönem içindeki performansa dayalı dersler için muafiyet talebinde bulunulamaz.

(3) Yıllık veya dönemlik olarak okutulan Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, Türk Dili ve yabancı dil dersleri için içerik uyumu aranmaz.

(4) Lisansüstü programlara kayıt yaptıran öğrencilerin muafiyet işlemleri, Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin “Muafiyet İşlemleri” başlıklı 19.maddesinde belirtilen esaslara göre yapılır.

(5) Öğrenciler, muafiyet talepleri ilgili yönetim kurulu tarafından değerlendirilip karara bağlanıncaya kadar muafiyet talebinde buldukları derse/derslere devam ederler.

(6) Zorunlu ve seçmeli derslerin muafiyet işlemi aşağıdaki şekilde yapılır.

a) Zorunlu dersin muafiyet işlemi; İçeriğinin eşdeğer ve AKTS'nin daha düşük olmaması koşuluyla muafiyeti istenen bir dersin adının, eşdeğer sayılacak ders ile aynı olması gerekmez, içerik en az yüzde seksen ve üzerinde uyumlu ise ders eşdeğer kabul edilir. Seçmeli ders zorunlu bir derse saydırılmaz.

b) Seçmeli dersin muafiyet işlemi; Öğrencinin önceki yükseköğretim kurumunda alıp başardığı derslerden hangilerinin, Üniversitemizdeki bölüm veya programında bulunan hangi seçmeli derslere saydırılacağı hususu AKTS'nin daha düşük olmaması koşuluyla ilgili kurullarca kararlaştırılır. Zorunlu bir ders seçmeli derse saydırılabilir.

c) Ancak, 1 (bir) AKTS değerinde düşük olan derslerin de muafiyet talepleri ilgili birim yönetim kurulunca değerlendirilebilir.

(7) ÖSYS, DGS, Özel Yetenek Sınavı ve Yurtdışından Öğrenci Kabul Kontenjanları sonucunda Üniversitemize yerleşen öğrencilerin daha önce öğrenim gördükleri / mezun oldukları yükseköğretim kurumlarından almış ve başarmış oldukları AKTS ve içerikleri yönünden eşdeğer olan dersleri ile öğrenci değişim programları (Erasmus, Farabi, Mevlana, Özel Statü) ve yaz öğretiminde başka yükseköğretim kurumlarında alınan eşdeğer dersin / derslerin öğrenim görülmüş olan üniversitede başarılmış olması muafiyet talebi için yeterli olup, söz konusu derslerin başarı notları ve otomasyon ortamına aktarılma işlemi aşağıda belirtilen şekillerde yapılır:

- a) 100'lü not sistemi uygulayan ve ders geçme notu 50 olup, 60'ın üzerinde olan derslerin notları geldikleri şekliyle kabul edilecek.
- b) Üniversitemizin geçme notu altındaki geçer bir notla başarılı olmuş olan derslerin başarı notları otomasyon sistemimize 60 olarak girilecek.
- c) 4'lü/harfli not sistemi uygulayan üniversitelerde ise o üniversitenin geçer not olarak kabul ettiği harf notuna tekabül eden başarı notları aralığı (örneğin AA=90-100 aralığı olan 95) alınacak.
- d) Muaf edilen derslerin kredileri/AKTS'leri ve notları, üniversitemizde mezuniyet için gerekli olan asgari kredi/AKTS yüküne ve genel akademik not ortalamasına dâhil edilir.
- e) Öğrencinin, daha evvel öğrenim gördüğü yükseköğretim kurumunda alıp başardığı, ancak kredisiz olduğu için "geçer", "başarılı", "yeterli" gibi terimlerle ifade edilen derslerin başarı notlarını belirtir onaylı bir belgeyi getirip teslim etmesi halinde getirdiği başarı notu, başarı notlarını belirtir belgeyi getirememesi durumunda ise notu 60 olarak otomasyona girilir.
- f) Başarı notlarının birbirine dönüştürülmesinde, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenen not dönüştürme tabloları veya üniversitelerce düzenlenen karşılıkları kullanılabilir.

(8) Önkoşullu dersin muafiyet işlemi yapılır ancak, önkoşul veya bağlantılı olan dersler başarılmamış ise daha sonraki dönemlerde alınır.

(9) Önceki yükseköğretim kurumunda ortalama (AGNO) şartına bağlı olarak şartlı geçilen ders / derslerin muafiyet işlemi yapılmaz.

(10) Yatay geçişle gelen öğrencilerin muafiyet işlemi, sadece aktif olarak kayıtlı buldukları ve yatay geçiş işlemine esas olan yükseköğretim kurumundan almış oldukları transkriptteki notlarına göre yapılır. Başka transkriptteki notlar için muafiyet talebi değerlendirmeye alınmaz.

a) Ağırlıklı Genel Başarı Not Ortalamasına (AGNO) göre yapılan yatay geçişle gelen öğrencilerin intibakları geldikleri sınıfa yapılır ve bulunduğu sınıfa kadar sorumlu olduğu dersleri alır. Sadece üst yarıyıldan ders alma koşulunu sağlayan öğrencilere bir üst dönemden ders verilebilir.

b) ÖSYS/DGS merkezi yerleştirme puanı (EK-1 Madde) ile yapılan yatay geçişlerde ise, eşdeğer programa başvurması halinde geldikleri sınıfa kayıtları yapılır ve bulunduğu sınıfa kadar olan dersleri alır bu durumdaki öğrencilere de üst dönemlerden ders verilemez. Ancak, üst sınıftan ders alma koşulunu sağlaması halinde üst yarıyıldan gerekli izinler dâhilinde ders verilebilir.

c) Merkezi yerleştirme puanı kapsamında farklı bir programdan gelenlerin muafiyet ve intibak işlemleri ise bu yönerge hükümleri çerçevesinde ilgili komisyonlarca/kurullarca yapılır ve öğrenci intibakın yapıldığı sınıfa kadar ders alır, gerekli şartları sağlaması halinde ise üst yarıyıldan gerekli izinler dâhilinde öğrenciye ders verilebilir.

(11) Öğrencilerin üst yarıyıllara intibaklarının yapılabilmesi için; ortak zorunlu dersler de dâhil olmak üzere ikinci sınıfa intibak için birinci sınıfın AKTS'lerinin toplamının %80'inden, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıflara intibak için ise o dönemlere kadar olan toplam ders AKTS'lerinin en az %80'inden muaf olmaları koşulu aranır.

(12) Yüzde seksen oranında muafiyeti sağlayamadığı için üst sınıfa intibakı yapılmayan öğrenciye ise derslerinin çakışmaması koşuluyla ve haftalık azami ders alma limiti dâhilinde muaf olduğu AKTS miktarı kadar bir üst yarıyıldan ders verilebilir. Ders muafiyeti veya başarıdan dolayı öğrencinin aldığı derslerin yerine ilgili birim veya danışman izni dahilinde sonraki dönemlerde de kredi/ders tamamlama işlemi yapılabilir.

(13) Öğrenciler, muaf olunmayan alt yarıyıl /yıl derslerini öncelikle varsa birinci sınıftan başlamak üzere derslerin çakışmaması koşuluyla ve haftalık azami ders alma limiti dâhilinde alabilirler.

(14) Dikey Geçiş Sınavı sonucunda lisans öğrenimine başlama hakkı elde eden öğrencilerin ön lisans eğitimi sırasında almış oldukları derslerden eş değer kabul edilen derslerin AKTS'leri esas alınarak muafiyet verilebilir. Muafiyet sonrasında öğrencinin intibak edileceği sınıf belirlenir.

(15) YÖK tarafından denkliği tanınmayan yurtdışındaki üniversitelerden alınan dersler için muafiyet ve intibak işlemleri yapılmaz.

(16) Üniversitemiz bünyesinde çift anadal/yandal programı uygulayan ve müfredatlarında ortak ders bulunan bölümlerdeki öğrencilerin ortak derslerdeki muafiyet talebi ilgili kurullarca değerlendirilir ve karara bağlanır.

(17) Diğer yükseköğretim kurumunda devamı sağlanan, ancak notu başarılmadığı için muaf edilmeyen derslerin devamı da muaf edilmez.

(18) Merkezi sınavlar veya ön kayıtla Üniversitemiz ön lisans ve lisans programlarına kayıt yaptıran ve üst yarıyla/yıla intibakı yapılan öğrenciler kayıt yaptırdıkları programın en az bir yılını üniversitemizde okuyacak şekilde intibak ettirilirlir.

Muafiyet sınavları

MADDE 9 – (1) Her eğitim-öğretim yılı başında yeni kaydolan öğrenciler için “Yeni Kayıt Duyurusunda” belirtilen tarihlerde ve yerde Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından Ortak Zorunlu Yabancı Dil Dersi için muafiyet sınavı yapılır. Bu sınavda mutlak değerlendirme yöntemine göre 100 üzerinden en az 60 başarı notu alan öğrenciler yabancı dil derslerinden muaf sayılır ve bu dersler yerine üst dönemlerden ders verilmmez.

(2) Zorunlu hazırlık sınıfı bulunan akademik birimlere kaydolan öğrencilere, her eğitim-öğretim yılı başında ilgili akademik birim tarafından belirlenen yer ve zamanda zorunlu hazırlık sınıfı muafiyet sınavı yapılır, sınavda başarılı olanlar birinci sınıfa devam eder, başarısız olanlar ise hazırlık sınıfına devam ederler.

Muafiyet başvurularının değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması

MADDE 10- (1) İlgili kurullar, öğrencilerin muafiyet ve intibak başvurularını değerlendirir ve son başvuru tarihini izleyen günden itibaren en geç 5 (beş) iş günü içinde karara bağlamak zorundadır.

Muafiyet ve intibak işlemi sonuç raporu

MADDE 11 – (1) Öğrenci Bilgi Sisteminde tanımlı ilgili bölüm / program muafiyet ve intibak komisyonu, başvuruları OBS ortamında değerlendirir ve bölüm/program başkanı da hazırlanan raporu yönetim kuruluna sunar ve yönetim kurulu sonrasında muaf edilen dersler öğrencinin OBS’deki sayfasına aktarır.

(2) İlgili akademik birim kurullarınca kararlaştırılan muafiyet ve intibak sonuç raporunda, öğrencinin daha önce almış olduğu dersin/derslerin adı, kredisi/AKTS ve başarı notu ile karşılığında muaf olunan dersin/derslerin kodu, adı, kredisi/AKTS ve başarı notu ile, varsa hangi yarıyla/yıla intibak ettirildiği belirtilir.

Muafiyet sonuçlarının duyurulması

MADDE 12- (1) Muafiyet sonuçları, öğrenci bilgi sistemindeki öğrenci ekranında görülebileceği gibi ilgili akademik birim muafiyet sonuçlarını web sayfasında veya öğrencinin görebileceği uygun yerde de ilan edebilir.

Muafiyet ve intibak sonuçlarına itiraz ve feragat

MADDE 13 (1) Muafiyet ve intibak sonuçlarına itirazlar, muafiyet işleminin kesinleşip öğrencinin bilgi sisteminde ilan edildikten sonra Ders Muafiyeti Takviminde belirtilen süreler içerisinde yine öğrenci bilgi sisteminde itirazda bulunur. İtiraz başvurusunda daha evvel talep ettiği derslere ilave olarak yeni dersler için de muafiyet isteyebilir.

(2) İlgili akademik birim/bölüm/program, öğrencinin itirazını Ders Muafiyeti Takvimde belirtilen süreler içerisinde değerlendirerek öğrenciden veya komisyondan kaynaklı varsa hatalı işlemi düzeltir ve itiraz sonucunu yine öğrenci bilgi sisteminde ilan eder.

(3) Muafiyet hakkından feragat etmek isteyen öğrenci muafiyet iptalini istediği dersin/derslerin isminin yazılı olduğu dilekçeyi, muafiyet işleminin kesinleşip öğrenci bilgi sisteminden ilan edildiği tarihten itibaren en geç 3 (üç) işgünü içinde ilgili birime yapılır. Muafiyet veya intibak hakkından feragat eden öğrenci, yeniden muafiyet ve intibak talebinde bulunamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 14- (1) Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili birim yönetim kurulları ve Üniversite Senatosu karar almaya yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılan Yönerge

MADDE 15– (1) 24.06.2019 tarihli ve 2019/10-3 nolu Üniversitemiz Senatosu oturumunda kabul edilen Üniversitemiz Ders Muafiyeti ve İntibak İşlemleri Uygulama Esasları yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu yönerge, 2024-2025 eğitim-öğretim yılı başında geçerli olmak üzere Üniversitemiz Senatosunda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu yönerge hükümlerini Dicle Üniversitesi Rektörü yürütür

Yönergenin Kabul Edildiği Üniversitemiz Senatosu'nun		
Oturum Tarihi	Oturum No	Karar
05.07.2024	11	2024/11-4